

**Modře natištěné štítky znamenají,
že není zaplacené předplatné!
Předplatné na jeden rok je
31,78+ 2,22 (GST) = 34 kan. dolarů
Cena 1.40 + 0.10 (GST) = 1.50 dolaru.**

Agreement # 40005374/ Registration # 09089

**Datum, dokdy jsou
noviny předplacené,
je v pravém horním
rohu štítku!**

J

Time
Committed
À dé lai
convenu

**Telefon: (416) 530-4222
Fax: (416) 530-0069
E-mail: abrezina4222@rogers.com
satellite1-416.com@satellite1-416.com
abe@satellite1-416.com**

ČESKOSLOVENSKÝ ČTRNÁCTIDENÍK - CZECHOSLOVAK BI-WEEKLY

No. 20.

(274.)

Vol. 12.

satellite **1-416**

Published by ABE, P. O. Box 176, Station „E“, Toronto, Ontario, Canada M6H 4E2

www.satellite1-416.com

Thursday,

October 17,

2002

28. říjen 1918 a francouzští mistři

V AGO můžeme v těchto dnech vidět výstavu francouzských mistrů. Na levém snímku obrovitý triptych *Mediterranean* (4x4,5 metrů) Pierra Bonnard a sloužil jako pozadí pro reportáž montrealské televize, kam se výstava z Toronta přestěhuje. Vpravo pak obraz Paula Gauguina *Voyage into Myth*.
© The State Hermitage Museum, St. Petesburg, 2000

Je málo známou skutečností, že jednou z prvních investic mladé Československé republiky po jejím vzniku v roce 1918 byl nákup obrazů tehdy ještě ne příliš drahých francouzských impresionistů. Dnes se těmito skvosty pyšní Národní galerie v Praze. Bylo to moudré rozhodnutí i moudrá investice. Odpovídalo to však také době, kdy umění mělo váhu, kdy se nikdo nad touto investicí nepozastavoval. Ukazovalo to také dobu, kdy pro lidi bylo umění součástí života, životní potřebou. Při vzniku České republiky v roce 1993 bylo umění označeno jako něco nadbytečného, Václav Klaus ho přirovnal ke šlehačce na dortu a Pavel Tigrid byl pro zrušení ministerstva kultury. Oba přístupy zrcadlily svou dobu.

V době první republiky se totiž uzavíralo období velkých malířů z přelomu století (i když Henri Matisse zemřel až v roce 1954 a Picasso dokonce v roce 1973), zatímco v roce 1993 začíná období rozmachu počítačů, které mají nahradit současnému člověku umění. Dnešní člověk jako kdyby nepotřeboval galerie a knihovny. Vystačí si s počítačem. Dokonce obrazy velkých mistrů z přelomu století mají mnohdy sloužit jen jako historické dokumenty a doklady toho, jak se člověk na přelomu 19. a 20. století vyjadřoval. Mají být stejnou minulostí zrovna tak jako doba Československé republiky. Zkrátka něčím, co se přežilo. Jako kdyby dnešní člověk ztratil potřebu vyjádření se, ale naopak měl pouze potřebu přijímat a konzumovat.

Je až zajímavé, jak různé křesťanské, židovské či islámské fundamentalistické proudy mají společný znak v tom, že zdůrazňují důležitost toho, co člověk přijímá - co jí, pije a jak se obléká. V tomto ohledu jim dnešní doba nahrává. Právě proto je dnes takový rozmach fundamentalismu v kterémkoliv náboženství. Dokonce se objevil i jakýsi konzumní sekularizovaný fundamentalismus, který není ničím jiným než jinou formou náboženství. Vždy můžeme

nalézt společný jmenovatel: Budeš-li zachovávat určitý předpis a správně konzumovat, dostane se ti spasení.

Na impresionistech je právě zajímavé to, že se jaksí snažili osvobodit od všeho, co je svazovalo, jít svou vlastní cestou. Komunikovat se světem a přetvářet to, co jim okolní svět dával do nového tvoření a zobrazit to v novém vyjádření.

Sbírka v Národní galerii v Praze je jistě její chloubou, zrovna tak jako obrazy impresionistů v Ermitáži v Petrohradě, které můžeme vidět v těchto dnech v Art Gallery of Ontario.

Jejich osud byl však poněkud jiný. Pocházejí ze sbírky ruských sběratelů umění Sergeje Ščukina (1854-1936) a Ivana Morozova (1871-1921). Ačkoliv Ščukin po tragických událostech v roce 1909, kdy zemřela jeho žena, bratr a dva syni, změnil svůj životní styl a rozhodl se věnovat sbírku po své smrti městu Moskva, byla jeho sbírka znárodněna již po VŘSR. Totéž se stalo i s Morozovovou sbírkou, která

obsahovala hlavně Gauguina Cézanna, zatímco Ščukin se převážně zabýval Picassem a Matissem. Není bez zajímavosti, že obrovský triptych Pierra Bonnard *Ze středomoří* (1911) byl namalován na zakázku právě Ivana Morozova. K ironii patří, že Morozov po revoluci působil krátkou dobu jako asistent kurátora umění a že zemřel v roce 1921 v německém exilu. Jejich sbírky však přežily dobu a nacházejí se jednak v Puškinově muzeu v Moskvě, jednak v Ermitáži v Petrohradě.

Sedmdesát pět obrazů z Ermitáže pak můžeme vidět v těchto dnech v Torontě v AGO (Dundas St. W.) Výstava Gauguin to Matisse: French Masterpieces from Russia's Hermitage Museum je otevřená sedm dnů v týdnu a vstupné je 16 dolarů.

Podobně jako obrazy v Praze, tak i obrazy z Ermitáže v Torontě nás nutí k zamyšlení, k dialogu i k určitému vyjádření, nikoliv pouze k tomu, abychom umění konzumovali, jako šlehačku na dortu.

Aleš Březina

Další konkrétní pomoc

Jiří Vavřina, Plav-Roudné 27, 370 07 České Budějovice

Jiří Vavřina nemůže napsat své vyjádření sám. Je totiž ochrnutý na vozíčku po cévní mozkové příhodě. Je mu 78 let, stará se o něj o pět let mladí manželka. Voda jim úplně zdemolovala jejich domek v Plavu. Bydlí porůznu po rodinách, které se je k sobě berou. Nemají jasno, jak přečkají zimu a jestli se najde dostatek dobrodinců, kteří si je k sobě vezmou. Doufají, že se jim podaří sehnat peníze na pronájem maringotky, ve které by přečkali zimu. Sbírkou na pana Vavřinu v nemocnici v Českých Budějovicích vynesla velmi malou částku, protože velká část zaměstnanců je povodněmi sama postižena. Prosíme o pomoc.